

Vergaderjaar 2014–2015

27 925

Bestrijding internationaal terrorisme

Nr. 519

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 oktober 2014

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Defensie, de reactie aan op het verzoek van uw Kamer om een brief over de situatie in Kobani. Op 2 oktober jl. heeft het Kabinet uitgebreid met uw Kamer gesproken over de Nederlandse inzet binnen de coalitie tegen ISIS.

Algemeen

De situatie in Kobani baart het Kabinet grote zorgen. De ontwikkelingen in en rondom Kobani, en breder in de regio, voltrekken zich in een snel tempo. Uiteraard zijn deze ontwikkelingen voortdurend onderwerp van gesprek met partners, met name binnen de coalitie tegen ISIS. Deze gesprekken vormen een waardevolle bijdrage aan de duiding van (de implicaties van) de gebeurtenissen. Het Kabinet acht het van groot belang dat gedegen analyse en duiding de basis vormen voor het Nederlandse beleid.

Recente ontwikkelingen in Kobani

Half september begon ISIS in Syrië een offensief in Koerdisch gebied, in een poging om Kobani / Ayn al Arab te bereiken. Deze stad op de grens met Turkije is van strategische waarde omdat het een directe verbinding mogelijk maakt tussen gebieden onder ISIS-controle in Aleppo in het noordwesten van Syrië en Raqqa, het ISIS-hoofdkwartier in het oosten van Syrië. De groepering zou hiermee bovendien een groot deel van het Turks-Syrische grensgebied volledig in handen hebben.

In de afgelopen dagen heeft ISIS de stad belegerd vanuit het oosten, westen en zuiden. Koerdische strijders hebben de stad verdedigd, maar kwamen onder toenemende druk van het zwaarbewapende ISIS (tanks en artillerie). Volgens ooggetuigen is ISIS er op maandag in geslaagd de stad binnen te dringen aan de oostzijde, waar ze hun zwarte vlag hebben gehesen. Pogingen om de stad aan zuidwestelijke zijde binnen te dringen zouden gaande zijn. Bronnen spreken over honderden gevluchte burgers,

bovenop de 160.000 Koerden die eerder al vluchtten voor het ISIS-offensief. Het centrum van de stad zou echter nog steeds in Koerdische handen zijn.

Internationale actie

Coalitie tegen ISIS

De coalitie tegen ISIS heeft inmiddels 341 luchtaanvallen uitgevoerd in Irak en Syrië, waarvan 86 in Syrië tegen ISIS in samenwerking met Saudi-Arabië, de VAE, Bahrein, Koeweit en Jordanië. Zowel vorige week als in de afgelopen 24 uur maakten ISIS-stellingen in en rond Kobani deel uit van de doelen van de coalitie. Ook vanochtend vinden luchtbombardementen plaats. Het Kabinet bespreekt één en ander in coalitieverband en beoordeelt op basis van gezamenlijke analyse eventueel te nemen vervolgactie.

Turkije

Het Turkse parlement heeft afgelopen donderdag een wetsvoorstel aanvaard, waarmee een mandaat wordt verschaft voor eventuele militaire operaties in Irak en Syrië, en voor de eventuele stationering van buitenlandse troepen in Turkije. De Turkse regering heeft aangetekend dat de militaire acties van de coalitie in Syrië zich niet zouden moeten beperken tot luchtaanvallen op ISIS. De verdrijving van de regering-Assad in Damascus, in Turkse optiek de hoofdverantwoordelijke voor de opkomst van ISIS, blijft voor Turkije een hoofddoel. Turkije heeft sinds enkele dagen artillerie en een aanzienlijk aantal tanks opgesteld bij de grens nabij Kobani. Turkije is bezorgd dat de strijd om Kobani overslaat naar Turks grondgebied, en heeft daarom de grens afgesloten. Wel staat het toe dat vluchtelingen uit Kobani, op de vlucht voor ISIS, de grens met Turkije oversteken. Turkije heeft inmiddels honderdduizenden mensen opgenomen die op de vlucht zijn geslagen voor het geweld in Syrië en Irak.

Koerdische positie en humanitaire situatie

Het kabinet heeft begrip voor de emotionele betrokkenheid die veel Koerden in Europa, en ook in Nederland, voelen bij de situatie in Kobani. De protesten die plaatsvonden in de Tweede Kamer afgelopen nacht, evenals gisteren in onder andere Wenen, Bern, Brussel, Kopenhagen, Stockholm en Berlijn, benadrukken het gevoel van verontrusting die de tragische berichten uit Kobani ook in onze samenleving teweegbrengen. Het Kabinet is voortdurend in gesprek met partners over mogelijke te nemen stappen ter bescherming van de burgerbevolking in Kobani en elders in Syrië en Irak. Zodra nadere informatie beschikbaar is, zal deze vanzelfsprekend met uw Kamer worden gedeeld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans